TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-11

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU BİREYİN İÇ DÜNYASINI ESAS ALAN HİKÂYENİN ÖZELLİKLERİ

Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Hikâyenin Özellikleri

❋ Konu olarak toplumsal olayların bireyin iç dünyasındaki yansıması işlenir.

❋ Yabancılaşma, yalnızlık, bunalım; bu eserlerde öne çıkan temalardır.

❋ Yazarlar, psikoloji ve psikiyatri biliminden yararlanırlar.

❋ Anlatımda iç konuşma, bilinç akışı, psikolojik tahliller önemli bir yer tutar.

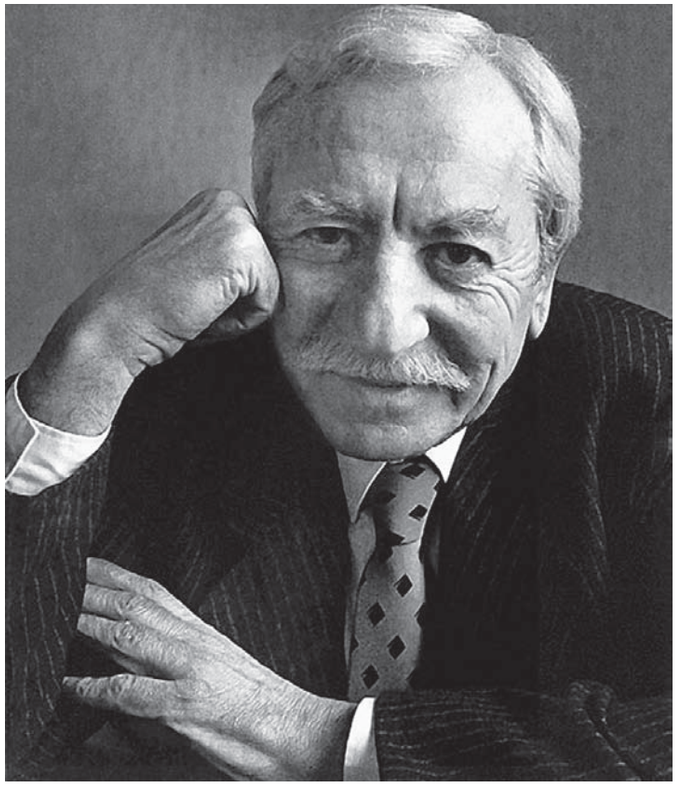
❋ Kahramanlarını çoğunlukla işçiler, kasaba bürokratları ve memurlar oluşturur.

❋ Kahramanlarının ortak özelliği, toplumda kendilerine yer edinmeye çalışan bireyler olmalarıdır.

Metin İncelemesi (Oğlumuz)

OLAY ÖRGÜSÜ

❋ "Tarık Buğra, Oğlumuz adlı hikâyesinde bir anne-babanın kendilerinden gittikçe uzaklaşan genç oğulları hakkındaki endişe ve korkularını ele almıştır. Yazar, bu eserinde bireylerin iç dünyalarını yansıtan bir tutum sergilemiştir.

Hikâyede öyküleyici ve betimleyici anlatım kullanılmıştır. İç konuşma, diyalog, geriye dönüş gibi anlatım tekniklerinden yararlanılmıştır. Dil sadedir ve İstanbul Türkçesi esas alınmıştır. Şiirsel üslup dikkat çekicidir. Kahraman ve ilahi bakış açısıyla yazılmıştır."

Tarık Buğra (1918-1994)

Konya'da doğdu. Konya Lisesinden mezun olduktan sonra kısa süreli tıp, hukuk ve edebiyat eğitimleri aldı. Tezgâhtarlık, muallim muavinliği gibi işlerde çalıştı. Çeşitli gazetelerde yazarlık ve yöneticilik yaptı. Yayıncılık faaliyetlerinde bulundu. Devlet tiyatrolarında çeşitli görevlerde bulundu.

Bağımsız bir sanat anlayışına sahip olan yazar; hikâye, roman ve tiyatro türlerinde eserler verdi. Eserlerinde tarihî, siyasi olayları; toplumsal çatışmaları ve bireyin iç dünyasını ele aldı. Kahramanlarını günlük yaşamdan seçti. Edebî bir eserin "kültür Türkçesi" olarak isimlendirdiği yüksek bir dille yazılması gerektiğini savundu. Eserlerinde şiirsel, sıcak, duygulu bir üslup kullandı. Oğlumuz, Yarın Diye Bir Şey Yoktur, İki Uyku Arasında (hikâye); Siyah Kehribar, Küçük Ağa, İbiş'in Rüyası, Firavun İmanı, Gençliğim Eyvah, Dönemeçte, Yağmur Beklerken, Osmancık (roman); Ayakta Durmak İstiyorum, Akümülatörlü Radyo, Yüzlerce Çiçek Birden Açtı (tiyatro) yazarın başlıca eserleridir.

Sorular

Soru 1

"Bacanak" adlı hikâyesinde bir toplum sorununu, miras karşısında köylünün davranışlarındaki temel motifi vererek anlatır. İddiasız, davasız, eski geleneklerin oluşturduğu anonim ruhu işlemeye ve değerlendirmeye çalışır. İlk kitabında "Havuçlu Pilav Meselesi", "Buhran" ve "Ömer" hikâyeleri, yeni evlilerin aralarındaki anlaşmazlıkları gözlemci gerçekçilere has bir hava içinde verir. Bu eserler, onun bir hikâyeci olarak yolunu aradığını, önüne açılan anlatım tekniklerinin hepsinde başarılı olabileceğini gösteren denemelerdir. Hikâyeleri "Oğlumuz, Yarın Diye Bir Şey Yoktur, İki Uyku Arasında" adlı eserlerde toplamıştır.

Bu parçada tanıtılan hikâye yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarık Buğra B) Oktay Akbal
C) Haldun Taner D) Samet Ağaoğlu
E) Aziz Nesin

Cevap: A

Soru 2

Aşağıdaki eserlerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

A) Küçük Ağa B) İki Uyku Arasında
C) Siyah Kehribar D) Osmancık
E) Yağmur Beklerken

Cevap: B

Soru 3

"Hangi yarın?.. Gökyüzü tatlı maviliğini bulmuştu bile. Gün, katılmağa mecbur olduğumuz gün, başlıyordu. Karım haklı. Bunun üzerinde durmak lâzım. Oğlum yatağına daha yeni giriyordu. Ona, bu yaptığının ümitsiz bir isyan olduğunu anlatmalıydım.

Bu hikâye parçasında kullanılan anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geriye dönüş B) İç konuşma
C) Gösterme D) Diyalog
E) Bilinç akışı

Cevap: B